

MAAELUMINISTEERIUM

Seakasvatuse sektori hetkeseis ja väljavaated

Seakasvatuse konverents "100 aastat sigade ühistulist aretust,, 29. märts 2023

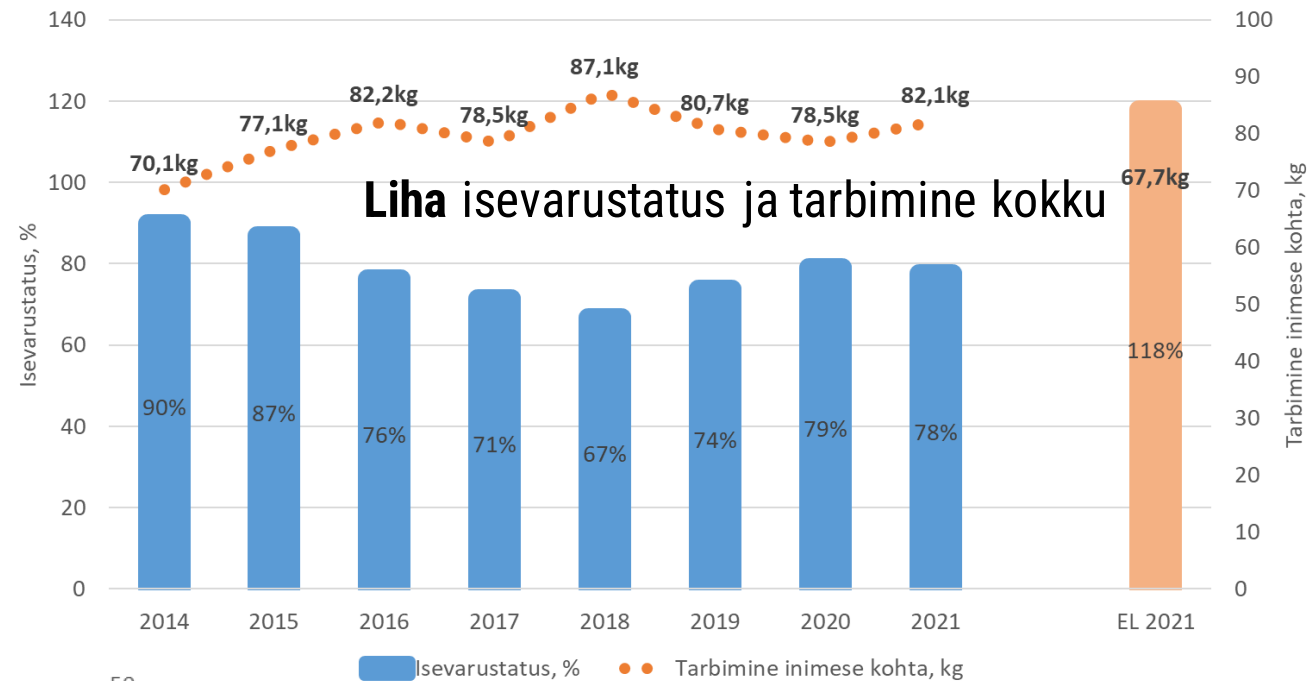
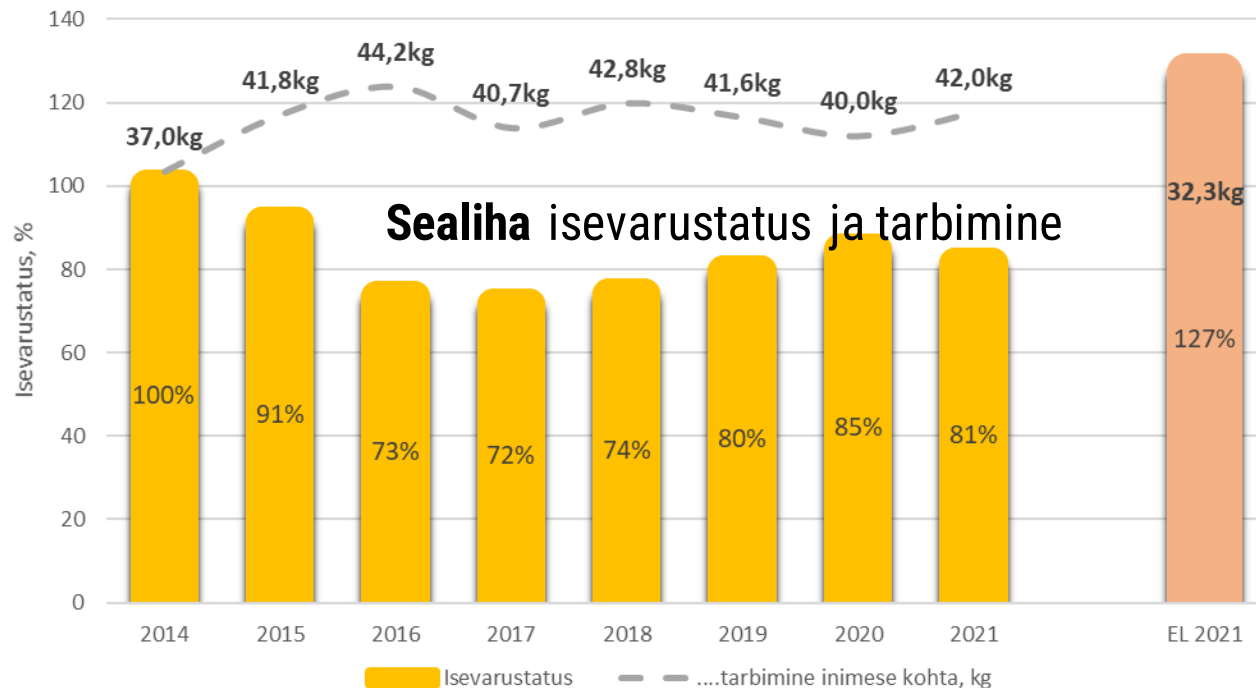
Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Hetkeolukord seakasvatusektoris

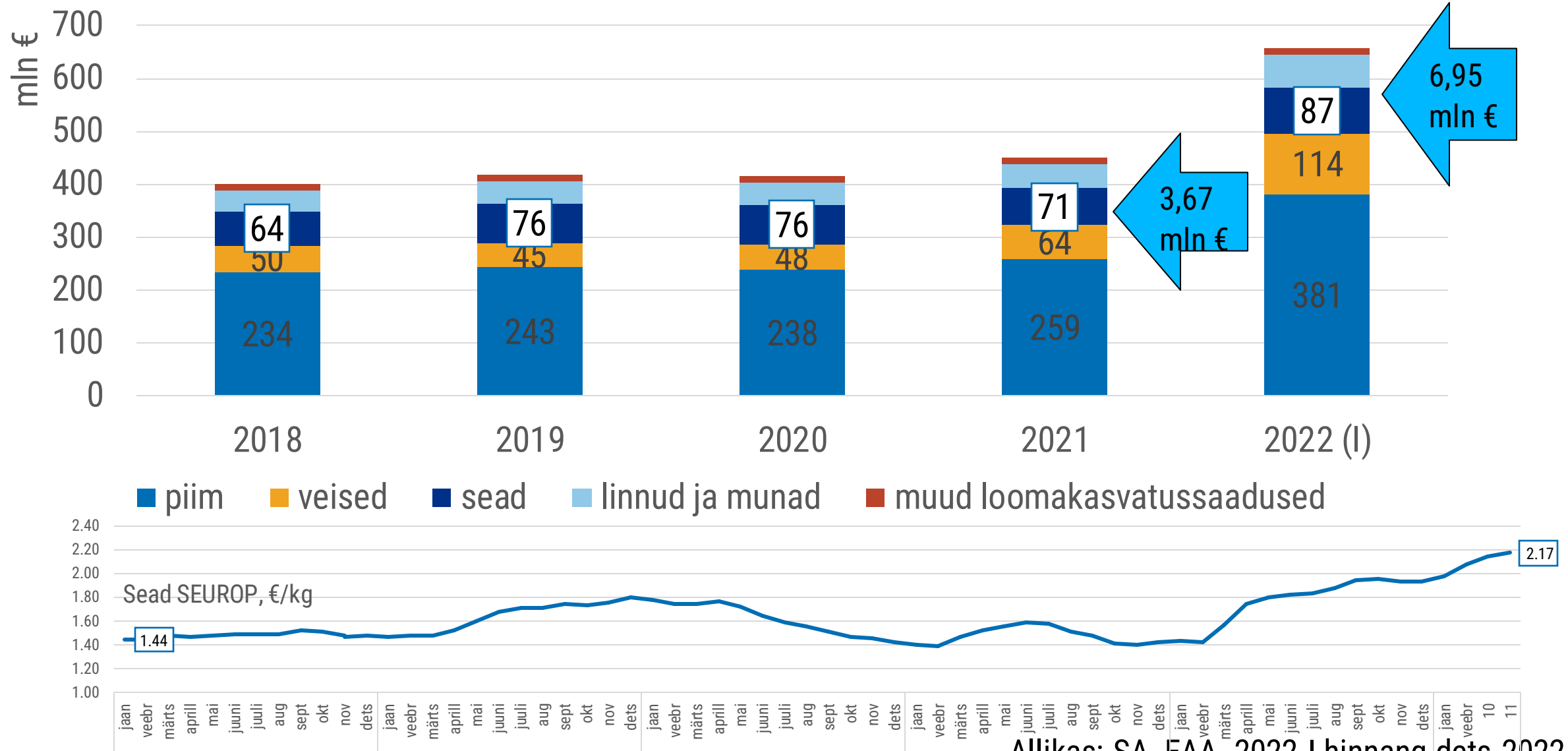
Isevarustus 2014-2021

- ✓ Liha isevarustus on Eestis viimasel kolmel aastal 74-78%
- ✓ **Sealiha** isevarustus on Eestis **80-85%**
- ✓ EL-s on liha isevarustus (sh sealiha) üle 100%

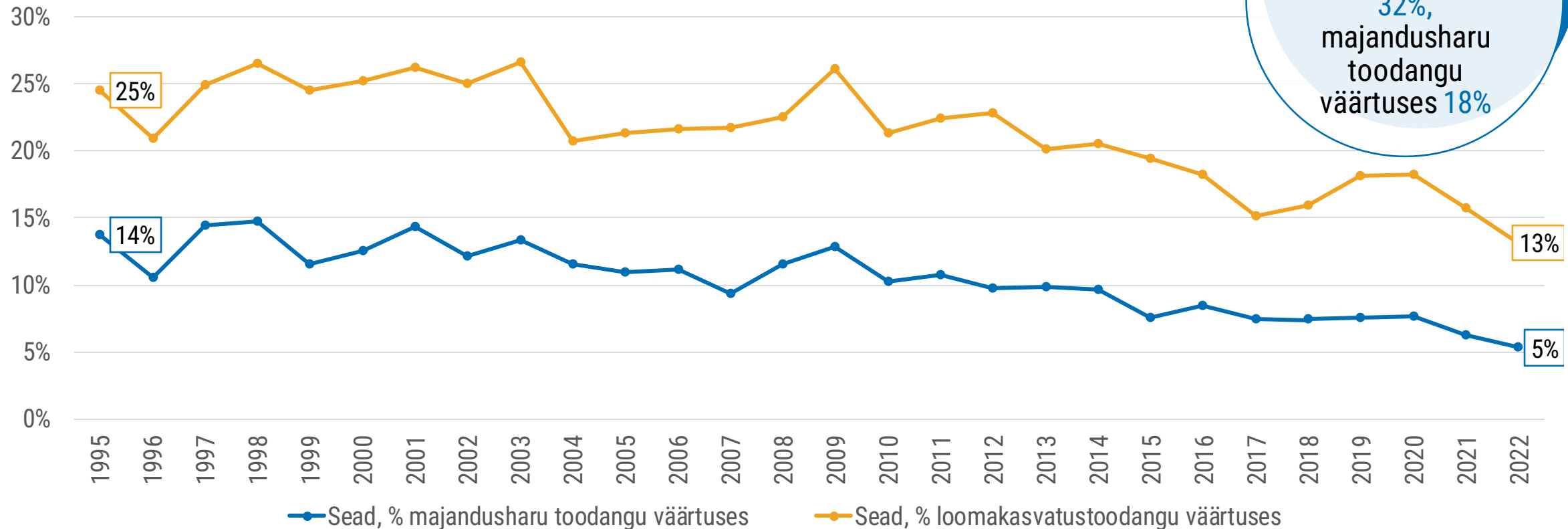
- ✓ Eestis süüakse liha 14 kg enam kui EL-s keskmiselt
- ✓ sh sealiha 10 kg enam
- ✓ Sealiha moodustab 51% liha kogutarbimisest, EL-is 48%
- ✓ TAI soovib punast liha tarbida max 500g nädalas, s.o. 26 kg aastas

Hetkeolukord seakasvatussektoris

Allikas: SA, EAA, 2022 I hinnang dets 2022

Seakasvatus põllumajanduse majandusharu toodangu väärtuses

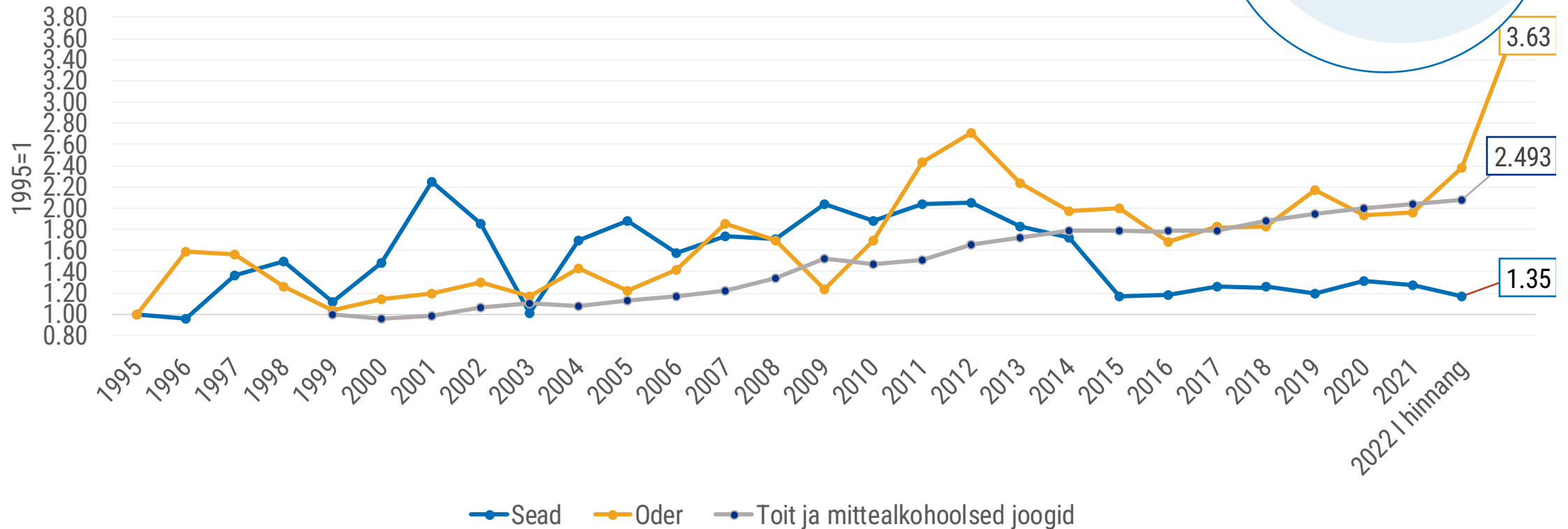

Taimekasvatuse laienemine ja kõrgemad saagikused suurendavad taimekasvatuse osakaalu majandusharu toodangu väärtuses

Loomakasvatuses suureneb enam piimatootmise osatähtsus

Allikas: SA, EAA, 2022 I hinnang dets 2022

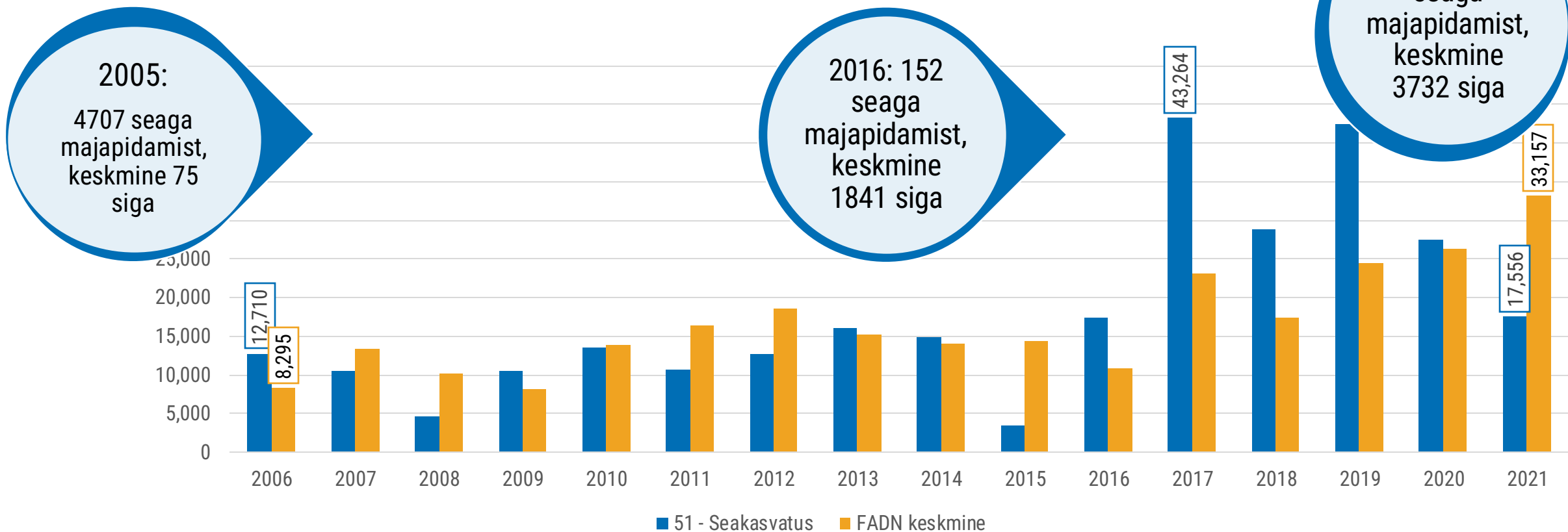
Sealiha ja odra tootjahind alates 1995

Mida kõrgem on sigade tootjahinna ja söödavilja suhtarv, seda suuremat lisandväärtust on võimalik toota

Allikas: SA, EAA, 2022 I hinnang detsember 2022

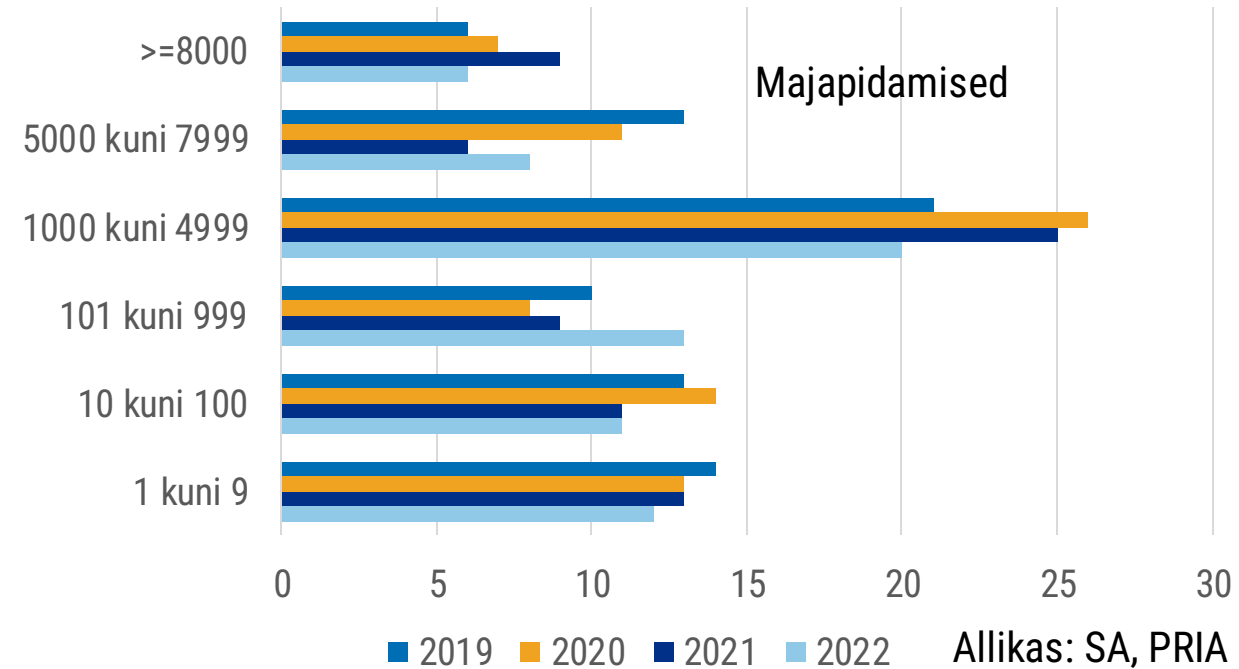
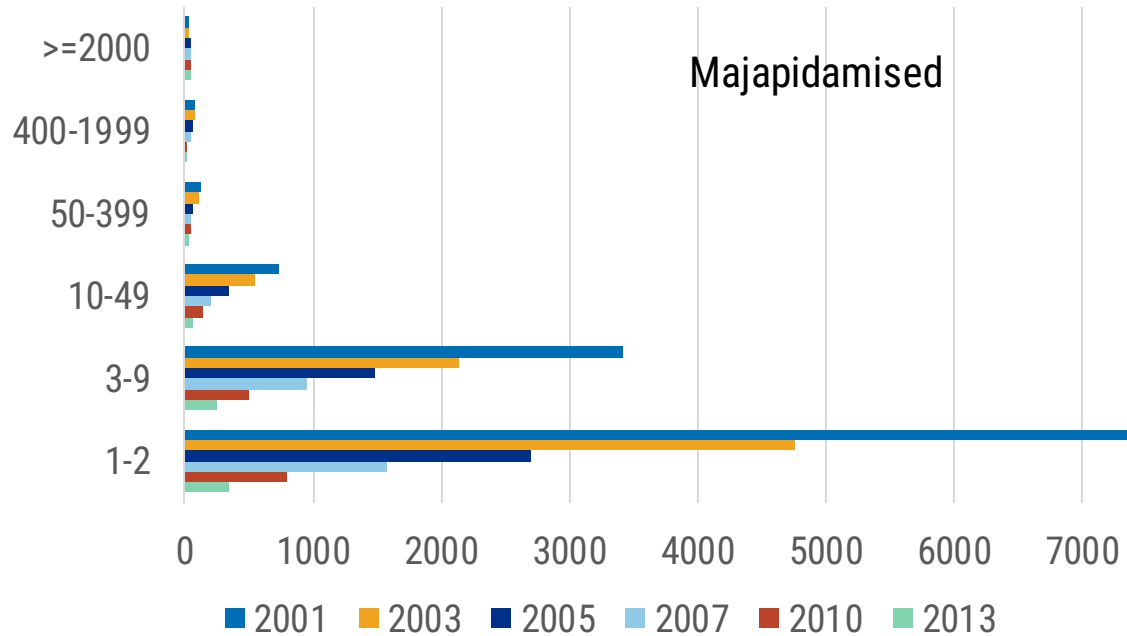
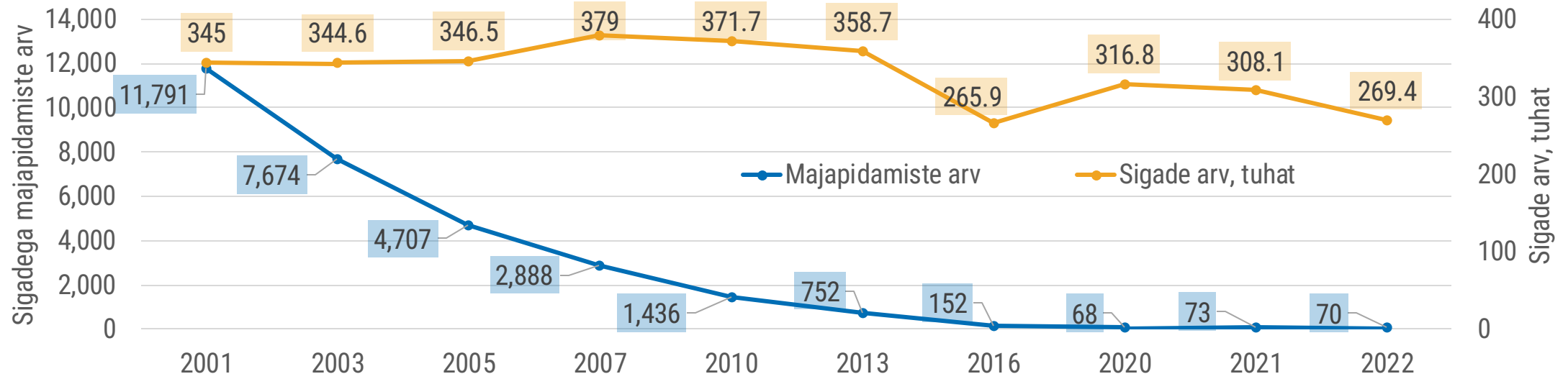
Seakasvatuses loodav lisandväärtus 2006-2021, tööjõu aastaihiku kohta

Eesti seakasvatus on tugevalt koondunud ja spetsialiseerunud, mistõttu turukõikumised mõjutavad majandustulemusi laiemalt

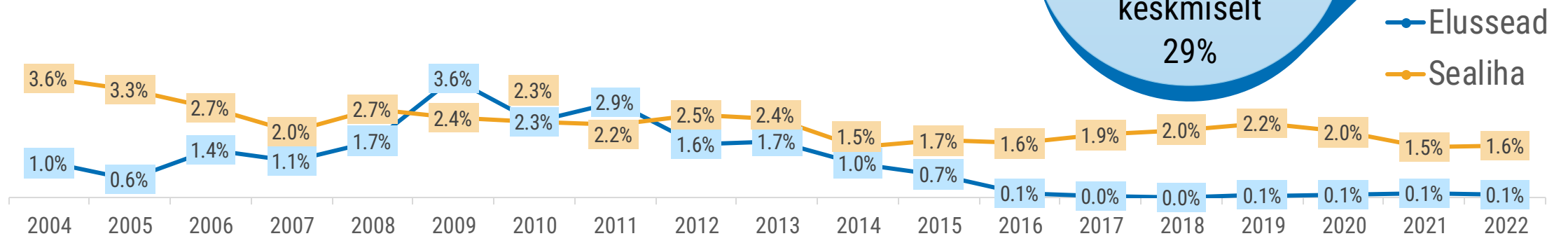
Toetuste (va investeeringutele) osakaal netolisandväärtuses on seakasvatuses madalam kui FADN keskmine

Seakasvatuse struktuur

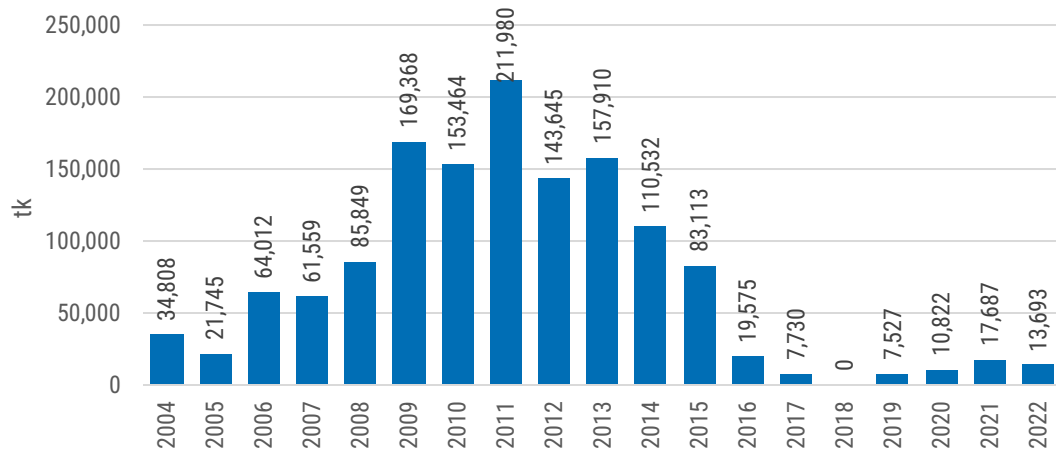

Väliskaubandus 2004-2022

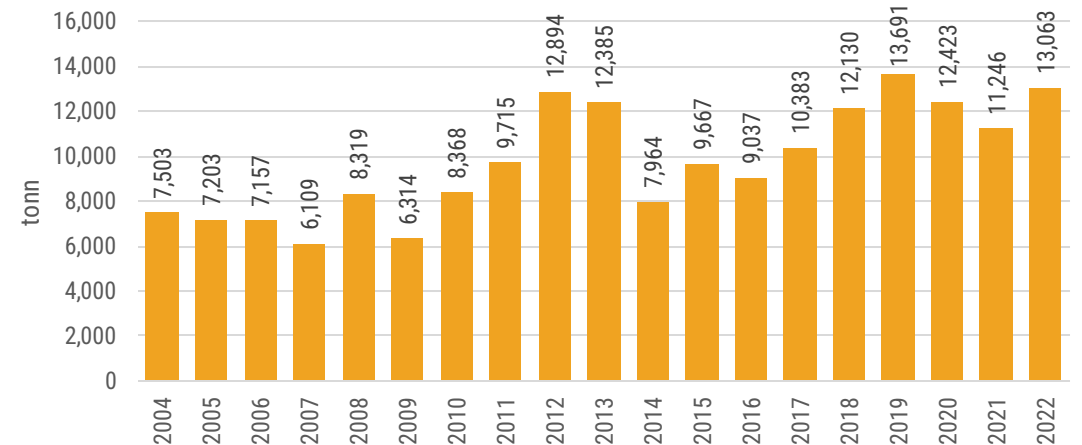
Ekspordikäibe osakaal põllumajandussaaduste ja toidukaupade ekspordis

Elussigade eksport, tk

Sealiha eksport, tonn

Riigi tugi sealihasektorile

- Investeeringutoetused nii tootmiseks kui ka töötlemiseks
- Loomade heaolu toetus
- Aretustoetus
- Erakorraline toetus

Võimalused tulevikus

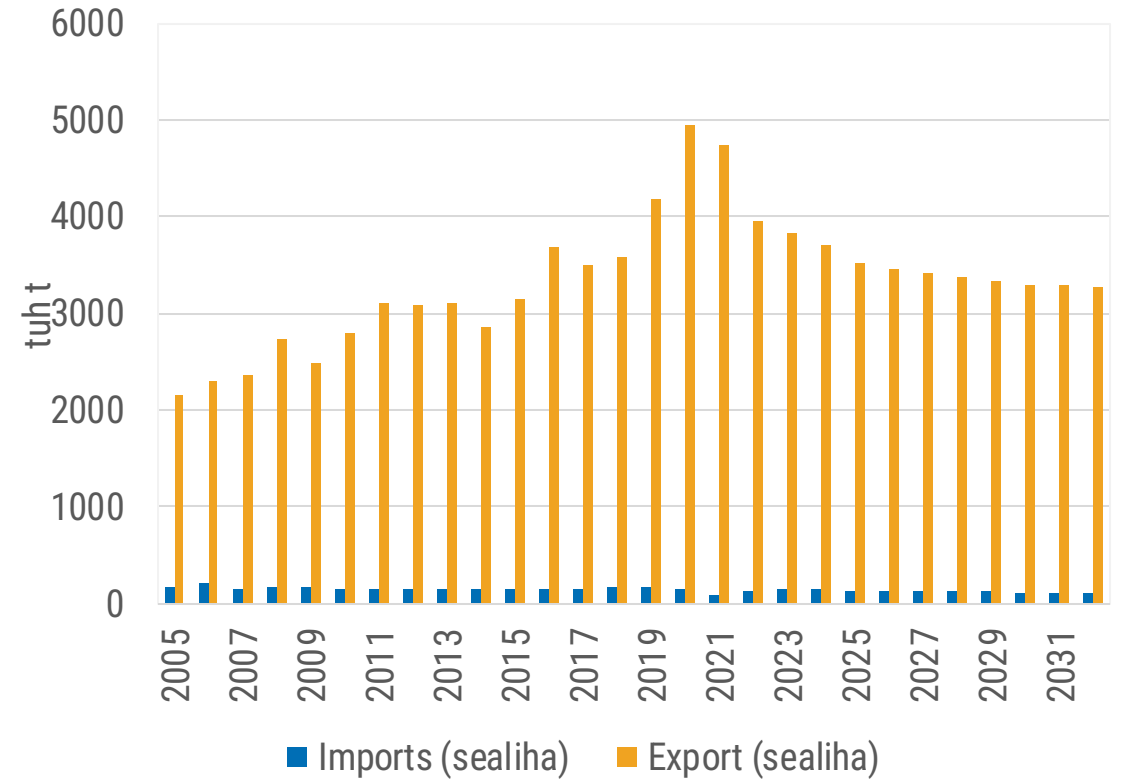
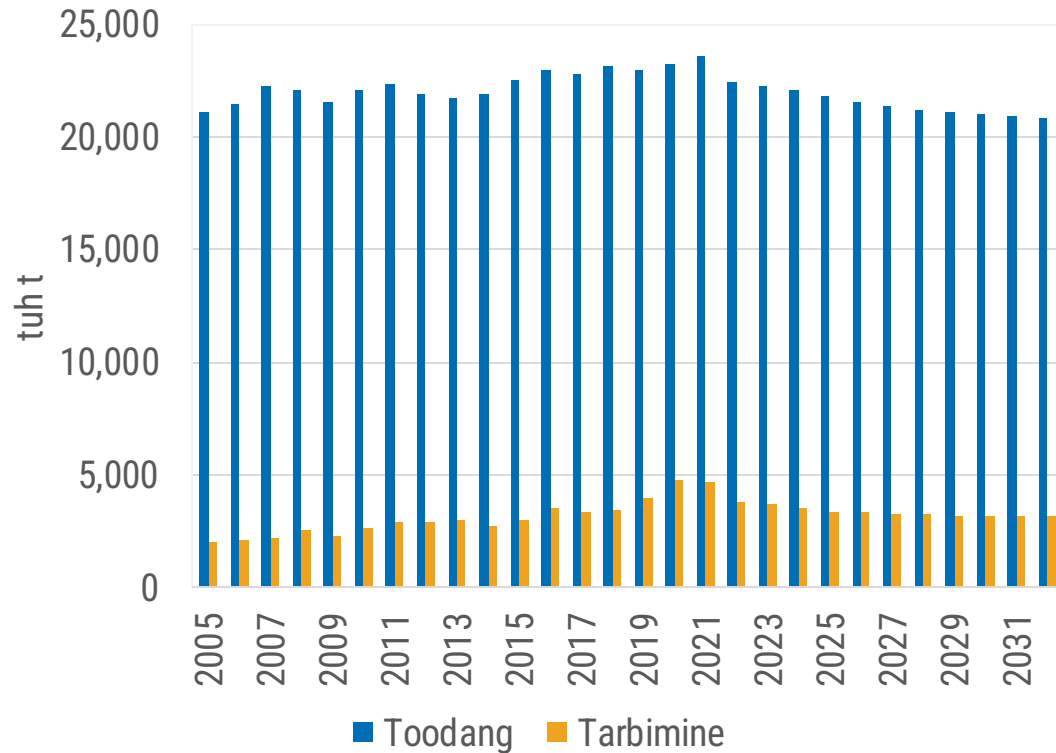
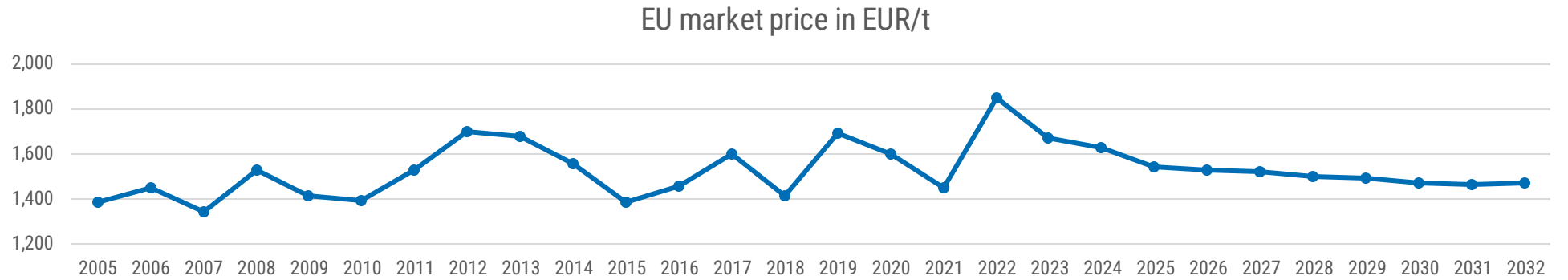

Globaalsed trendid ja vajadused

- Maailma rahvaarvu kasv jätkub
- Põllumajanduse keskkonnamõju suureneb
- Kliimamuutus mõjutab üha enam põllumajandust
- Toitumise roll rahvatervises saab üha selgemaks
- Tarbija muutub teadlikumaks ja nõudlikumaks
- Tehnoloogiad arenevad
- Kasvab lõhe tehnoloogiliselt ja/või ökoloogiliselt eesrindlike ja ülejäänud riikide vahel
- Toidujulgeoleku ja varustuskindluse olulisus suureneb

Tulevik

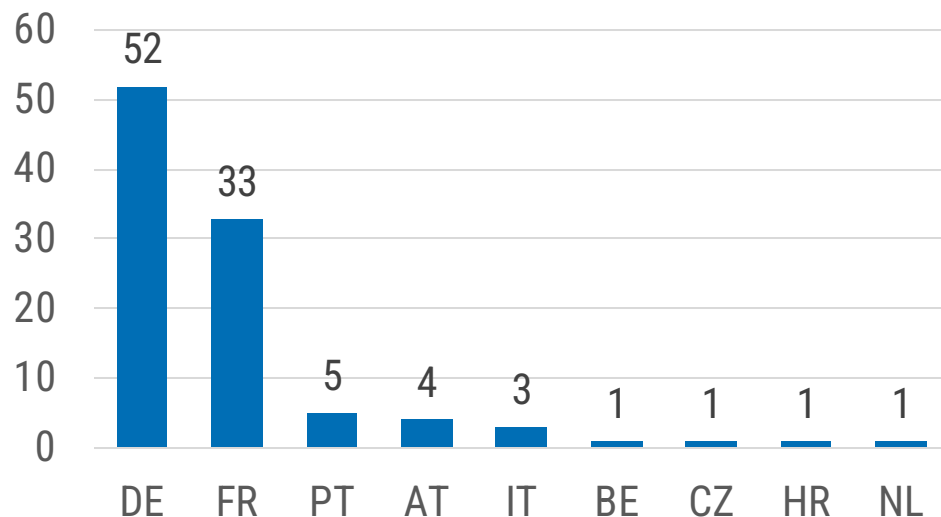

EL sealiha turg on orienteeritud ekspordile, välisurgude nõudlus mõjutab hinda

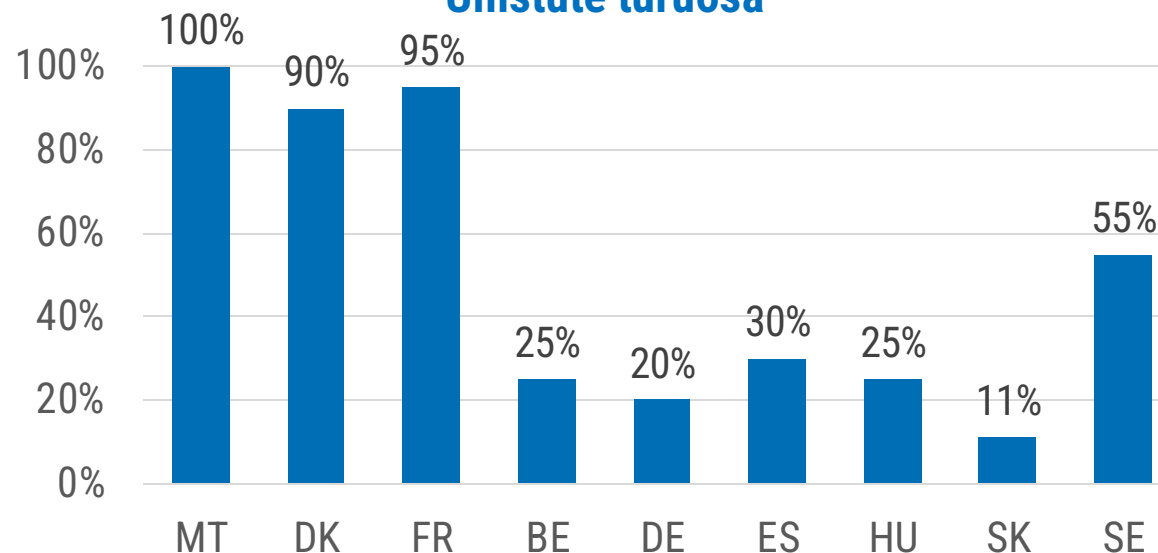
Allikas: Euroopa Komisjon, Outlook

Koostöö sealihasektoris Euroopas

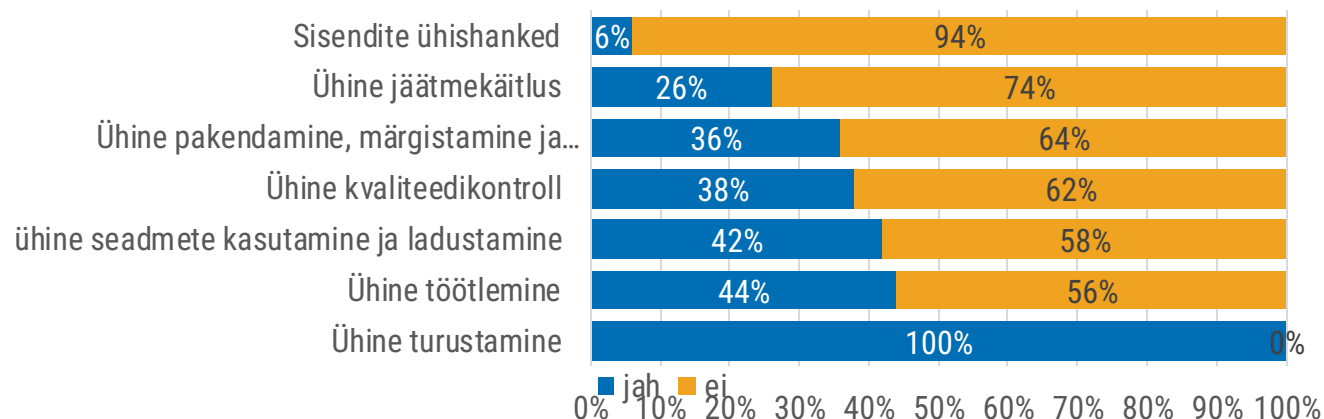
Tunnustatud TOd – 101

Ühistute turuosa

TO liikmete ootused TOga ühinemisel

Allikas: Study of the best ways for producer organisations to be formed, carry out their activities and be supported, 2019

Tootjaorganisatsiooni kasu tootjale

Turuosa ja läbirääkimisjõud – stabiilne ja parem juurdepääs turgudele - toodete turustamine, hind ja müügitingimused, madalamad tehingukulu; erinevad turustuskanalid (TO saab valida, kuhu müüa), toodete promotsioon ja otseturustus, tooted vastavalt turunõudlusele

Tootjate positsioon väärtuahelas – võimalik anda toodetele suuremat lisaväärtust ja seeläbi müüa suurema lisandväärtusega tooteid valitud turgudele (eksport), uued turustus-, turundus- ja finantsstrategiad, lisanduv sissetulek tootjatele, võrdsem läbirääkimispositsioon ostjatega

Majanduslike riskide maandamine tootmises ja turustamises – riskide vähendamine ühiste investeeringute kaudu ladustamisel, töötlemisel, parem turukindlus (kokkulepitud hinnad ja müügikogused), kindlustus (ventilatsiooni tõrgete vastus)

Paremad võimalused sisendite hankeks, parem info vahetus – väiksemad tehingukulud (hinna läbirääkimised, lepingute sõlmimised, info hankimine müüja kohta, tarnetingimused), parem juurdepääs finantsidele, infovahetus tootjatele (analüüsid, ülevaade standarditest), TA tegevused

Toodete turustamine ja turundamine muutub üha olulisemaks TO põhiülesandeks

Kvaliteedikava võimaldab toote eest saada kõrgemat hinda

Riiklikult tunnustatud kvaliteedikavad, näiteid teistest riikidest

- Austria riiklik kvaliteedikava –AMA kvaliteedimärgi eeskirjad seakasvatuses sätestavad nõuded sigade tõuaretuseks, kasvatamiseks ja nuumamiseks. Kvaliteedikava on avatud kõigile, toodangu päritolu tuleb märgistada.
- Poola riiklik kvaliteedikava – „QAFP – kulinaarne sealiha“
Nõuded, mis tagavad QAFP märki kandva toidu kõrgema kvaliteedi ja toiduohutuse; katab kogu toidutootmise ahela; kavas osalejaid sertifitseerib sõltumatu asutus.

Allikas: Euroopa Komisjon, TRIS andmebaas; <https://amainfo.at/en/konsumenten/quality-seals/ama-quality-seal>

Allikas: Euroopa Komisjon, TRIS andmebaas; <https://qafp.pl/en/about-qafp/>

MAAELUMINISTEERIUM